

Prima instanță: judecătoria Rîșcani mun.Chișinău Dosarul nr.2r-869/16
Judecător: V.Gîrleanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Iu.Cimpoi, N.Simciuc, A.Panov

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Nicolae Craiu

judecînd recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2016, prin care s-a restituit cererea de apel,

în cauza civilă pornită la cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Boris către Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” privind încasarea sumei și cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă :

La data de 11 septembrie 2015, reclamantul Cojocaru Boris s-a adresat în judecată cu cerere împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”, solicitînd încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la data de 24 mai 2011, între Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” și Cojocaru Boris a fost încheiat contractul cu privire la investirea capitalului privat în construcția spațiului locativ înregistrat cu nr.24/05_01.

Potrivit prevederilor contractului menționat, Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” urma să transmită lui Cojocaru Boris imobilul nr.1, situat la nivelul 12 locativ, cu suprafața de 52,0 m.p, pentru suma totală de 18 200 euro, fiind specificat că prețul pentru un metru pătrat constituie suma de 350 euro.

Astfel, beneficiarul contractului, Boris Cojocaru și-a onorat obligațiunile asumate conform contractului achitînd integral prețul imobilului în sumă de 18 200

euro pentru suprafața de 52,0 m.p., drept dovadă servind certificatul eliberat de Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”.

Menționează că în urma înregistrării dreptului de proprietate la Întreprinderea de Stat "Cadastru", s-a constatat că obiectul contractului deține o suprafață de 48,9 m.p, dovada fiind extrasul eliberat de Î.S."Cadastru".

Conform pct.4.2 lit.b) a contractului susmenționat, în cazul în care suprafața de fapt a apartamentelor este mai mică în comparație cu suprafața conform proiectului, diferența respectivă v-a fi calculată reieșind din prețul pentru 1 m.p., care urmează a fi returnată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” beneficiarului contractului, Boris Cojocaru.

Astfel, reieșind din cele menționate, Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” urmează să returneze reclamantului suma de 1 085 euro echivalentul în lei moldovenești conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării.

La data de 24 februarie 2015, reclamantul a înaintat către Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” o cerere prealabilă privind rambursarea sumei de 1 085 euro conform contractului nr.24/05 01 din 24 mai 2011, însă ultimul, în mod tacit refuză rambursarea acesteia, precum și soluționarea litigiului în cauză pe cale extrajudiciară, fapt ce l-a determinat să se adreseze în judecată cu cererea respectivă.

Solicită reclamantul încasarea din contul pîrîtului Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” a sumei de 1 085 euro precum și taxa de stat achitată la înaintarea prezentei acțiuni.

Prin hotărîrea judecătoreiei Rîșcani mun.Chișinău din 28 ianuarie 2016, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” în beneficiul lui Cojocaru Boris suma de 1 085 euro, convertiți în valută națională la momentul executării hotărîrii, precum și taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 727,81 lei.

Prima instanță și-a motivat soluția invocînd că, în contractul din 24 mai 2011, încheiat între părți, este strict stipulat că urmează a fi construit un apartament cu o odaie, cu suprafața locativă de 52,0 m.p., însă la 16 decembrie 2014, fiind întocmit actul de predare-primire a apartamentului nr.346, suprafața totală a apartamentului constituie doar 48,9 m.p., adică cu 3,1 m.p. mai puțin decît suprafața prevăzută în contractul nr.24/05_01 din 24 mai 2011. Totodată, potrivit pct.4.1. lit.b) al contractului nominalizat, semnat de către părți, în cazul cînd suprafața de fapt a apartamentului este mai mică în comparație cu suprafața conform proiectului, diferența respectivă va fi calculată reieșind din prețul pentru un metru pătrat și returnată de societate beneficiarului. Prin urmare, Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” și-a asumat obligația conform contractului de a returna diferența prețului achitat, în caz dacă suprafața de fapt a apartamentului este mai mică în comparație cu suprafața conform proiectului.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la data de 26 februarie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” a declarat apel, solicitînd

casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel, cu acordarea apelantului a unui termen pînă la 05 mai 2016 ora 10.00 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 545,85 lei.

La 04 mai 2016, apelantul a depus în cancelaria Curții de Apel Chișinău o cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocînd starea materială precară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2016, a fost respinsă cererea apelantului Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs apelului și s-a acordat termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat în sumă de 545,85 lei.

Încheierea respectivă a fost menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2016, cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” împotriva hotărîrii judecătorești Rîșcani mun.Chișinău din 28 ianuarie 2016, a fost restituită pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței privind înlăturarea neajunsurilor.

La 08 august 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”, prin intermediul avocatului Brînză Victor, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate, menționînd că aceasta este neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material.

Menționează recurentul că, instanța de apel a emis încheierea contestată cu încălcarea dispozițiilor generale, principiilor fundamentale ale dreptului procedural civil și normelor privind pregătirea pricinii către dezbateri. La restituirea apelului instanța a încălcat principiile nemijlocirii în dezbaterile judiciare, principiul contradictorialității și principiul disponibilității în drepturi a participanților la proces, stipulate în art.25 - 27 ale Codului de procedură civilă. Astfel, urmare a examinării cererii de scutire de la plata taxei de stat și respingerii acesteia, instanța era obligată să acorde apelantului un termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat și pentru a beneficia de dreptul la un recurs efectiv prevăzut de art.13 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Afirmă că instanța s-a redus doar la declarația că apelantul nu a prezentat dovada achitării taxei de stat, fără a motiva restituirea cererii de apel.

Consideră că instanța era obligată să acorde o nouă posibilitate apelantului de a achita taxa de stat sau să beneficieze de dreptul de a contesta încheierea de respingere a cererii de scutire de la plata taxei de stat. Însă, prin acordarea unui timp insuficient pentru lichidarea neajunsurilor, instanța a îngrădit dreptul de acces liber la justiție, dreptul de la folosirea căilor de atac. Or, instanța de apel nu a luat în considerație argumentele apelantului, că în baza încheierii executorului

judecătorească Catan Tatiana din 05 ianuarie 2015 asupra mijloacelor bănești din conturile apelantului este aplicat sechestru în limita sumei de 2 886 850 lei. Prin urmare, apelantul este în imposibilitate de a achita taxa de stat pentru examinarea cererii de apel.

Conform art.425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

La materialele cauzei este anexată copia scrisorii privind expedierea în adresa părților a copiei încheierii emise pe cazul dat (f.d.110). Însă, la materialele dosarului nu se regăsesc careva probe ce ar confirma data recepționării de către părți a actului dat. Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”, la data de 08 august 2016, este depus în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și posibil de a fi respins cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

După cum denotă actele cauzei, prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău din 28 ianuarie 2016, acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” în beneficiul lui Cojocaru Boris suma de 1 085 euro, convertiți în valută națională la momentul executării hotărîrii, precum și taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 727,81 lei (f.d.60-61).

Nefiind de acord cu hotărîrea pronunțată, la 26 februarie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”, reprezentată de avocatul Brînză Victor, a depus cerere de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, însă fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Astfel, prin încheierea din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”, s-a oferit termen pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat la depunerea apelului în mărime de 545,85 lei și apelul motivat până la ședința de judecată stabilită pentru data de 05 mai 2016 ora 10:00 (f.d.65-67).

La 04 mai 2016, apelantul a depus în cancelaria Curții de Apel Chișinău o cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f.d.75-76).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 iulie 2016, cererea privind scutirea de la plata taxei de stat a fost respinsă.

După parvenirea pricinii în instanța de apel, apelantului i-a fost acordat un termen suplimentar, pînă la data de 14 iulie 2016 ora 10.00, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 545,85 lei cu prezentarea dovezii de achitare a acesteia.

Instanța de apel a apreciat importanța normelor procedurale prevăzute de legiuitor care indică expres acțiunile ce urmau a fi îndeplinite de către instanța de judecată pentru o bună și eficientă examinare a cauzei.

Este cert că, atît în interiorul termenului stabilit de instanță cît și pînă la ședința instanței de apel din 14 iulie 2016, apelantul Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 01 aprilie 2016 și nu a prezentat instanței de apel dovada de plată a taxei de stat. Drept consecință, prin încheierea din 14 iulie 2016, Curtea de Apel Chișinău, avînd la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, a restituit cererea de apel depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” (f.d.107-109).

Potrivit prevederilor art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Raportând la caz prevederile legale susmenționate, instanța de recurs relevă că instanța de apel, stabilind că neajunsul cererii de apel nu a fost lichidat în interiorul termenului acordat de instanță, Curtea de Apel Chișinău întemeiat, avînd la bază prevederile art.369 alin.(1) lit. a) CPC, a restituit, prin încheierea din 14 iulie 2016, cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”.

Distinct de aspectele menționate, se va respinge argumentul recurentului precum că prin încheierea executorului judecătoresc Catan Tatiana a fost aplicat sechestrul asupra mijloacelor bănești ale Societății cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” în limita sumei de 2 886 850 lei.

Or, încheierea instanței de apel din 05 mai 2016, prin care a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu s-a dat curs cererii de apel, a fost atacată cu recurs, care în consecință a fost respins prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 iulie 2016.

Instanța de recurs a conchis că aplicarea sechestrului de către executorul judecătoresc Catan Tatiana asupra mijloacelor bănești ale Societății cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” nu constituie temei de scutire de la plata taxei de stat. Or, prin certificatul eliberat de Banca Comercială „Moldindcombank” Societate pe Acțiuni, se confirmă că Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”, în

perioada 12 ianuarie 2015 – 30 octombrie 2015, a efectuat achitări, inclusiv pentru plata materialelor de construcție (f.d.78).

În asemenea împrejurări Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelantul Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” nu a înlăturat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 01 aprilie 2016, și nu a anexat dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În astfel de circumstanțe, nu s-au stabilit încălcări ale normelor procesuale la emiterea încheierii, prin urmare, nefiind lezat nici dreptul recurentului la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al CEDO.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2016, în cauza civilă pornită la cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Boris către Societatea cu Răspundere Limitată „Stilconstruct” privind încasarea sumei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu